Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Alexandru Mardari)
Dosarul nr. 2r-814/25 (2-25002915-02-2r-18042025)

D E C I Z I E

12 martie 2026 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecătorul Serghei Dimitriu
Judecători Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de CA „General Asigurări" SA, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 ianuarie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de CA „General Asigurări" SA către Popov Ion cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

La 02 ianuarie 2025, CA „General Asigurări" SA a depus o cerere de chemare în judecată către Popov Ion privind încasarea despăgubirii în ordine de regres și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 ianuarie 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de CA „General Asigurări" SA către Popov Ion cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Solicitarea recurentului

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, CA „General Asigurări" SA, la 19 martie 2025 a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 ianuarie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, recurentul a invocat că prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, nu se aplică de sine stătător şi în abstract. Restituirea cererii de chemare în judecată în baza acestui temei poate fi aplicată doar dacă legea sau contractul dintre părți impune respectarea procedurii prealabile. Respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, constituie o condiție specială a exercitării dreptului la acțiune în justiție, care necesită a fi întrunită doar în anumite cazuri prevăzute de lege sau de contract

Legea prevede doar anumite cazuri în care trebuie respectată procedura prealabilă, de exemplu: cazurile din Codul Administrativ. La fel, procedura prealabilă poate fi prevăzută şi de contractul părţilor. Nici una dintre modalitățile menționate nu este prezentă în această cauză. Obiectul litigiului constituie recuperarea despăgubirii de asigurare de la persoana vinovată de accident în ordine de regres conform art.29 din Legea nr. 414/2006, la care, de fapt calea extrajudiciară nu este necesară.

De altfel, nici instanța de fond nu a făcut trimitere nici la o normă sau la o prevedere contractuală, care ar fi obligat reclamantul CA „General Asigurări" SA să respecte o procedură prealabilă pentru încasarea despăgubirii de asigurare de la persoana vinovată de accident în ordine de regres conform art. 29 din Legea nr. 414/2006.

În aceste condiții, concluzionează că prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, au fost aplicate eronat, iar, încheierea contestată este ilegală şi urmează a fi casată, deoarece constituie restricție în realizarea accesului liber la justiție, fiind îngrădit dreptul de acces liber la justiție.

Termenul de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă *„termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii".*

Colegiul civil reține că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de CA „General Asigurări" SA către Popov Ion cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres, a fost emisă la 14 ianuarie 2025, fiind remisă în adresa recurentului CA „General Asigurări" SA la data de 20.02.2025 și recepționată de ultimul la data de 06 martie 2025, fapt relatat de recurent și confirmat prin dovada de recepționare a încheierii de restituire din 14 ianuarie 2025 de către recurent la data de 06.03.2025, (f.d.16)

Astfel, recursul declarat de CA „General Asigurări" SA la 19 03.2025, se consideră depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a încheierii instanței de fond și trimiterea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă „*Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”*.

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă „*recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor”*.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă *„instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”*

Din suportul probatoriu, instanța de recurs a constatat că la 02 ianuarie 2025, CA „General Asigurări” SA a depus o cerere de chemare în judecată către Popov Ion privind încasarea despăgubirii în ordine de regres și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 14 ianuarie 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de CA „General Asigurări” SA către Popov Ion cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Dispunând restituirea cererii de chemare în judecată în baza art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă fără ca reclamanta să respecte procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale amiabilă.

Verificând legalitatea încheierii contestate prin prisma circumstanțelor cauzei și a actelor depuse pentru înlăturarea neajunsurilor, Colegiul civil reține că soluția primei instanțe de restituire a cererii de chemare în judecată, este rezultatul unei interpretări excesiv formaliste a cerințelor procedurale.

Or, Colegiul reiterează că într-adevăr, în virtutea prevederii legale de la art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, *judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.*

Însă, prevederile sus enunțate nu sunt aplicabile litigiului din speță, or, obiectul prezentului litigiu este recuperarea despăgubirii de asigurare de la

persoana vinovată de producerea accidentului rutier în ordine de regres în conformitate cu art. 30 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 106 din 21.04.2022 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs menționează că în situația din speță respectarea unei proceduri de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară nu este prevăzută de careva norme juridice și nici nu contituie o clauză negociată în cadrul convențiilor dintre părți.

Mai mult, instanța de fond dispunând restituirea cererii de chemare în judecată nu și-a motivat soluția și nu a indicat care prevederi legale obligă reclamantul la respectarea procedurii de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară și nici care clauze negociate în cadrul convețiilor dintre părți obligă CA „General Asigurări" SA la respectarea procedurii prealabile.

Or, reieşind din dispoziţiile normei procesuale menționate supra, legiuitorul a condiționat restituirea cererii de chemare în judecată, doar urmare a statuării lipsei realizării procedurii prealabile pentru două circumstanțe distincte: 1. - pentru cazurile în care aceasta este obligatoriu prevăzută de lege şi 2. - pentru circumstanţele în care aceasta constituie clauză negociată în cadrul convențiilor dintre părţi.

Astfel, aplicând prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța urma să indice care prevederi legale, la caz, expres instituie condiția de exercitare obligatorie a procedurii prealabile în asemenea cazuri. Or, reieșind din esența și natura raportului juridic litigios inițiat prin cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul CA „General Asigurări" SA, circumstanțele faptice ce rezultă din pretinsul izvor al raportului obligațional și respectiv cadrul legal invocat nu instituie obligația reclamantului de a respecta procedura prealabilă.

În jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a statuat că, deși dreptul de a introduce o acțiune este, desigur, supus unor cerințe legale, instanțele sunt obligate să aplice normele de procedură, evitând atât formalismul excesiv care ar afecta echitatea procedurilor, cât și o flexibilitate excesivă care ar face neaplicabile cerințele procedurale prevăzute în legi (a se vedea cauza Walchli v. Franța, 26 iulie 2007, parag. 29).

Din considerentele menționate, Colegiul reține ca fiind justificate argumentele recurentului invocate în sensul casării încheierii recurate.

Prin urmare, în contextul respectării dreptului de acces liber la justiţie, garantat de art. 6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudenţa CtEDO, circumstanţele relatate generează casarea încheierii contestate. Or, menţinerea acesteia, în condiţiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilităţii pentru reclamant

de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislaţia naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Reiterând motivele de fapt și de drept enunțate, statuând că instanța de fond eronat a restituit cererea de chemare în judecată în cauză, Colegiul civil conchide de a admite recursul declarat de CA ,,General Asigurări" SA, cu casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 ianuarie 2025 și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, la faza intentării procesului civil, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 423-424, art.427 lit. b) și art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către CA ,,General Asigurări" SA.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 ianuarie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de CA „General Asigurări" SA către Popov Ion cu privire la încasarea prejudiciului în ordine de regres, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță şi în același complet de judecată, la faza intentării procesului civil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul Serghei Dimitriu

Judecători Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca